

AIÜB-13/2011.
(AIÜB-61/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2011. április 18-án, hétfőn, 10 óra 3 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám); zárószavazás előkészítése</i>	5

Napirendi javaslat

Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám)
(Ágh Péter (Fidesz) és dr. Aradszki András (KDNP) képviselők önálló indítványa)
(Zárószavazás előkészítése)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Balsai István** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Budai Gyula (Fidesz)

Gulyás Gergely (Fidesz)

Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Dr. Molnár Attila (Fidesz)

Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz)

Dr. Szakács Imre (Fidesz)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)

Dr. Varga István (Fidesz)

Dr. Vas Imre (Fidesz)

Dr. Vitányi István (Fidesz)

Dr. Rubovszky György (KDNP)

Dr. Salamon László (KDNP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Dr. Staudt Gábor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik) dr. Staudt Gábornak (Jobbik)

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz) Kozma Péternek (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz) Gulyás Gergelynek (Fidesz)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. BALSÁI ISTVÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó reggelt kívánok mindenkinek! Tekintettel arra, hogy ma egy ilyen rendkívüli napunk van a bizottsági ülést illetően is, néhány percet várunk kell, mert a benyújtott módosító indítványok viszonylag nagyobb száma miatt ezeknek a kézbesítése és kiosztása időt vesz igénybe. Türelmet kérek.

Addig a jelenlegi helyzet szerint ismertetem a helyettesítéseket: Vas Imre helyettesíti Papcsák Ferencet, Kozma Péter Bohács Zsoltot, Szakács Imre Budai Gyulát, én pedig Molnár Attilát.

Amíg várunk, kérem, forgassák a második kötetet is, most együtt mind a két kötetet megtekinthetik, amelyek az alkotmányozással kapcsolatosan korábban megrendezett konferenciánkat összegzik; lesz még egy harmadik kötet is a legutolsó konferenciánkról. Úgy érzem, a bizottságunk, amit ebben az ügyben szűkös lehetőségei, főleg anyagi lehetőségei lehetővé tettek, azt megtette. Nem érdektelen az anyag.

Közben megérkeztek a szükséges dokumentumok. Kérdezem, ki az, aki az előre kiküldött napirendi javaslattal egyetért. (Szavazás.) Ez egyhangú, köszönöm.

Magyarország Alaptörvénye címmel benyújtott törvényjavaslat (T/2627. szám); zárószavazás előkészítése

Tehát az alaptörvény zárószavazásának előkészítéséről van szó. 166-tól 181-ig számozottan a javaslatok megérkeztek. Valamennyi tekintetében Lázár János képviselő úr az előterjesztő, ami a kormánypárti javaslatokat illeti.

Amennyiben felkészült Gulyás Gergely, átadom neki a szót. Előtte azonban még ismertetek egy további helyettesítést: Gulyás Gergely Gruber Attilát helyettesíti. Képviselő úr, parancsoljon!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Röviden az első pontosítás a „genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és jó ivóvízhez való hozzáférés biztosításával” egészíti ki az eddigi XX. cikk (2) bekezdését; ez az első módosító indítvány. Nem tudom, menjünk-e sorban folyamatosan egymás után, vagy egyesével? (Jelzésre:) Egyesével.

ELNÖK: Egyesével kell szavazni.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Világos. Ennyi az első módosítási javaslat, elnök úr. Támogatom.

ELNÖK: Támogatja az előterjesztő. Kérdezem, van-e ehhez kapcsolódóan valamilyen észrevétel, kérdés. Igen, Turi-Kovács képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Meglehetősen értetlenül állok az előtt, hogy egyébként fontos dolog ez a genetikai ügy, de azt aztán végképp nem értem, hogy ha a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdaság ilyen fontos, akkor miért nem vesszük be határozottabban és egyértelműbben a termőföld védelmét. Mi az akadálya ennek? Az is fontos, hogy élelmiszer meg ivóvíz, meg mit tudom én, de amin ezt előállítjuk, talán az is fontos. Úgyhogy azt gondolom, hogy ha egy ilyen elfogadunk, akkor miért nem fogadunk el hozzá egy harmadik bekezdést, amely egyértelművé teszi, hogy – így fogalmaznék – „a

nemzetközi szerződések megtartásával az állam minden lehetséges jogi eszközzel megvédi a magyar termőföldet”?

Én ezt támogatom, mert ez jó, csak meggyőződésem szerint nem elégséges.

ELNÖK: Köszönöm. További észrevétel? Gaudi Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Turi-Kovács képviselőtársunkkal maximálisan egyetértve szeretnénk mi is – és ezt már korábban jobbikos módosító javaslattal szeretnénk volna – a termőföld és ivóvízkincs védelmét fokozottabbá tenni az új alaptörvényben. Egyébként egyetértünk azzal a módosítási javaslattal, hogy valóban, a GMO-mentes mezőgazdaságra helyezze a hangsúlyt az alaptörvény, tehát védje meg az egészséges életkörülményeket. De teljes mértékben egyetértünk azzal, akár még egy ilyen megfogalmazással is, hogy a nemzetközi szerződéses kötelezettségvállalások oltárán ne áldozzuk föl a mezőgazdasági kincseinket, helyesebben a termőföldet. Ezért egy ilyen zárószavazás előtti módosító javaslatot természetesen támogatnánk.

Ebben a formában ezt a javaslatot azért tudjuk támogatni, mert legalább a legalapvetőbb, egészséges élelmiszerekkel kapcsolatos elveket rögzíti.

ELNÖK: Köszönöm. Visszaadom a szót Gulyás képviselő úrnak.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Én örömmel konstátálom, hogy ezt a javaslatot mindenki támogatja; a jelenlegi helyzetben már más módosítás benyújtására nincs mód. A földdel kapcsolatos észrevételekre pedig ismételten el tudom azt mondani, ami korábban is már itt az alkotmányügyi bizottság ülésén többször elhangzott, hogy a földtörvény módosítása kapcsán szeretettel várjuk az ezzel kapcsolatos javaslatokat. Nekünk is lesznek ilyenek.

ELNÖK: Köszönöm. Ki az, aki egyetért a bizottsági módosító javaslat ismertett formában történő benyújtásával? *(Szavazás.)* Egyhangúlag egyetért a bizottság, köszönöm. *(Dr. Salamon László: Nem tudom, miről szavazunk.)* A napirendre vett kérdések közül, amit kiosztottunk, eddig mindenki megismerte. *(Dr. Salamon László: Ez Lázár János javaslata.)* Lázár János javaslata, ő az előterjesztő. *(Dr. Salamon László: Akkor ez nem bizottsági módosító javaslat.)* De majd most fogjuk átformálni. *(Dr. Salamon László: Ezért nem értem, miről van szó.)* Bizottsági módosító javaslatként fogjuk a beérkezett javaslatokat benyújtani. Világos? *(Dr. Salamon László: Az összeset?)* Az összeset, mert csak erre van mód, mert már az egyéni képviselői indítványoknak körülbelül két héttel ezelőtt lejárt a határideje. *(Dr. Salamon László: A koherenzavart kiküszöbölő javaslatok esetében... – vagy nincs benyújtva 10 óráig?)* De be van nyújtva, és érdekes módon egybeesett a bizottsági ülésünk kezdő időpontja a benyújtás határidejével. De látható, hogy ha itt van 10 órakor, akkor be lett nyújtva 10 óráig; ez viszonylag formális logika, de elfogadható. *(Dr. Salamon László: Akkor nem kell bizottságit csinálni belőle!)* Igen; ez volt a 166. módosító javaslat.

A 167. számú, zárószavazás előtti módosító javaslat következik. Gulyás Gergely?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ez az ügynevezett jogpótló aktust rögzíti: abban az esetben, ha a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének nem tesz eleget, akkor ennek a pótlását a kormányhivatal kezdeményezheti a bíróságnál, és amennyiben a bíróság megállapítja, hogy fennáll a mulasztás, akkor a fővárosi, illetve megyei kormányhivatal vezetője jogosult ezt megalkotni. Támogatom.

ELNÖK: Támogatja az előterjesztő nevében képviselő úr. A bizottság részéről nem látok észrevételt.

Kérdezem, ki az, aki támogatja. (Szavazás.) 19 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 168-as következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Pontosításról van csak szó. Ez egyértelművé teszi, hogy az államadósságnak a GDP-hez viszonyított aránya az, ami az irányadó. Támogatom.

ELNÖK: Az előterjesztők nevében támogatja. Hozzászólás? (Nincs jelentkező.) Nem látok.

Ki az, aki támogatja az indítványt? (Szavazás.) 19 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 169-es következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ez kizárólag technikai pontosításokat tartalmaz. Köztudott, legalábbis több helyen megjelent, hogy a Nyelvtudományi Intézet véleményezte a jogszabálytervezetet, annak legutolsó formáját is; részben ezeket vezeti át, részben pedig technikai módosításokat tartalmaz a javaslat. Támogatom.

ELNÖK: Hozzászólási szándékot nem látok. Ki támogatja? (Szavazás.) 19 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 170-eshez lapozzunk!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Az ügyészség és a bíróság közötti összhang megteremtése érdekében támogatom.

ELNÖK: Hozzászólás? Staudt Gábor, aki Gyüre Csabát is helyettesíti, parancsoljon!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Nem értjük, hogy ha valaki a koránál fogva ügyésznek már nem megfelelő az előterjesztés szerint, ezek szerint legfőbb ügyész még lehet – ez kicsit furcsa a számunkra.

ELNÖK: További hozzászólás? Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Úgy gondoljuk, hogy miután a legfőbb ügyész az egyetlen az ügyészi szervezetben, aki választott tisztségviselő, ezért ott indokolt a különbségtétel: ott az Országgyűlésnek kell ezt mérlegelnie. Az összes többi ügyésznél kinevezéssel jön létre a jogviszony. Természetesen a Kúria elnökénél is ugyanezt a különbségtételt indokolt megtenni.

ELNÖK: További hozzászólás nincs. Ki támogatja az indítványt? (Szavazás.) 19 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 171. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom; technikai javaslat.

ELNÖK: Hozzászólás? (Nincs.) Ki támogatja? (Szavazás.) 19 igen. Ki tartózkodott? (Szavazás.) 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 172. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Szintén technikai, támogatom.

ELNÖK: Hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja? *(Szavazás.)* 19 igen. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás mellett támogattuk. Köszönöm.

A 173. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A nevesített részben a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét, részben pedig a nemzetiségek érdekeinek védelmét ellátó helyettes ombudsmanok kinevezésének létrejöttét határozza meg az alaptörvény úgy, hogy kétharmados többséggel kell őket megválasztani. Támogatom.

ELNÖK: Ez érdemi módosítás. Van-e hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogattuk, köszönöm.

A 174. javaslat a következő.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. Technikai javaslatról van szó: a Magyarországon élő nemzetiségeket tisztázza a jogszabálya, mindenhol így nevesítjük a normaszövegben.

ELNÖK: Hozzászólás nincs. Ki támogatja az indítványt? *(Szavazás.)* 19 igen. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás mellett támogattuk.

A 175. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ez egy valóban koherenzia-zavart kiküszöbölő módosítás *(Szórványos derültség.)*, hiszen más szempontból bárki, bármely európai uniós polgár polgármesterré választható a szöveg szerint, itt pedig egy ennek ellentmondó rendelkezést is tartalmazott a normaszöveg. Ezért indokolt a koherenzia-zavar kiküszöbölése.

ELNÖK: Salamon László hozzászól.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Csak tudatosítani szeretném. Tehát voltaképpen a két ellentmondó rendelkezés olyan feloldásáról van szó, hogy az uniós polgárok passzív választójoga korlátlan lesz és teljes körű. Eddig a jelenlegi hatályos szabályozás szerint az uniós polgárok választhatók voltak önkormányzati képviselő-testületi vagy közgyűlési tagságra, azonban polgármesternek, főpolgármesternek csak magyar állampolgár volt választható; most megszűnik ez a szűkítés, hogy a polgármesteri, főpolgármesteri tisztséget csak magyar állampolgár töltheti be. Tehát itt volt koherenzia-zavar a szövegben, mert a (2) bekezdés eleve teljes körűként határozta meg a passzív választójogát az uniós polgároknak, a (6) bekezdésben pedig benne volt az a szűkítés. Ez valóban egymással felelő két szabály; ezt így oldja fel a javaslat, hogy teljessé teszi a passzív választójogot.

ELNÖK: További hozzászólás? Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Ez a módosító javaslat számunkra azért elgondolkodtató. Szeretnénk még egyszer megkérdezni az előterjesztő képviselőjét, hogy ezt a már jelenleg hatályos nemzetközi kötelezettségünk feltétlenül indokolja-e, vagy ez most egy saját akaratból történő elhatározás, hogy adott esetben akár Budapest, de bármely más nagyobb település is nem magyar állampolgárságú polgármester által legyen irányítható. Úgyhogy számunkra ez azért aggályos, hogyha úgy nyitjuk meg, hogy erre vonatkozóan nemzetközi kötelezettségünk nincs. Erre kérünk pontos magyarázatot.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ha a képviselő úr most Bruges-ben szeretne polgármester lenni, akkor ennek semmilyen akadályja nincs. Tehát Unión belül a passzív és aktív választójog a helyhatósági választásokon együtt jár, de mondjuk, gyakorlati jelentősége, ismerve a Magyarországon élő nem magyar állampolgárok településenkénti arányát, úgy gondolom, nincs. Viszont hogy ez a viszonyosság fennállhasson és erre hivatkozhatunk, annak más vonatkozásban szerintem lehet jelentősége.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szarajevóban volt egy ilyen, de más jog alapján...
(*Derültség.*)

Kérdezem, ki támogatja a javaslatot. (*Szavazás.*) 19 igen. Ki ellenzi? (*Szavazás.*) 3-an, köszönöm. Elfogadtuk.

A 176. indítvány a következő.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Annyival szeretném pontosítani a javaslatot, hogy szó szerint úgy hangzik majd, illetve az eredeti szándék szerint úgy hangozna – és ennek a javítását is kérem –, hogy „Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá – a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében – a tanulás”, a „valamint” helyett „és”, gondolatjel... (*Jelzésre:*) Bocsnat, nincs feltüntetve, hogy az „és”-t elhagytuk, és helyébe a „valamint” jön; és utána két gondolatjel még nincs. Tehát: „valamint – törvényben meghatározott keretek között – a tanítás szabadságát”. Tehát így pontos a javaslat.

ELNÖK: Még egyszer a pontos szöveget hallhatnánk?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Addig, hogy „...a tanulás”, rendben van, ezt követően: „valamint – törvényben meghatározott keretek között – a tanítás...” (*Jelzésre:*) Akkor nem kell... Akkor pontosítom a pontosítást (*Derültség.*), tehát az „és” elmarad: „valamint törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát”, és a gondolatjel nem kell. (*Dr. Salamon László: Akkor most mi a változás?*)

ELNÖK: Mindenki megértette? (*Dr. Szakács Imre: Az a lényeg, hogy a gyorsító megértse. – Derültség.*)

GULYÁS GERGELY (Fidesz): A változás annyi, hogy az „és” kiesik... (*Közbeszólások:*) De bocsnat, a jelenlegi tervezetben még benne van az „és”, ezért a módosító javaslatra vonatkozó szabályok szerint vastagon, zárójelben kellett volna szerepeltetni. (*Dr. Salamon László: Jó, értem.*) Ennyi a változtatás. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, akkor elhárultak az értelmezési problémák. Kérdezem, ki az, aki támogatja. (*Szavazás.*) 19-en. Ki ellenzi? (*Szavazás. – Nincs ilyen.*) Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 3 tartózkodás mellett támogattuk.

A 177. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Technikai, támogatom.

ELNÖK: Hozzászólást nem látok. Ki támogatja? (*Szavazás.*) 19 igen. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 3 tartózkodás mellett támogattuk.

A 178. javaslat – a Himnusz kottája.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Igen, a kotta kiesik, egyébként pedig tartalmazza pontosan a javaslat a végleges, zárószavazás előtti módosító javaslatot.

ELNÖK: Hozzászólás? Ugyanis a most énekelt Himnusznak más kottája van. (*Dr. Salamon László: Most a Dohnányi-féle változatot énekeljük.*) Köszönöm szépen.

Ki támogatja? (*Szavazás.*) Ez 20 igen. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 2 tartózkodás mellett támogattuk.

A 179. módosító indítvány következik – a színek.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Támogatom. Szintén tartalmazta eddig is a javaslat, csak ez a nyelvtanilag leginkább helyes megfogalmazás, a szimbólum jelképre változtatásával.

ELNÖK: Igen, szövegpontosítás. Ki támogatja? (*Szavazás.*) 19 igen. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 3 tartózkodás mellett támogattuk.

A 180. javaslat következik.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Itt elmarad a magyarországi nemzetiségek nyelve, tekintettel arra, hogy a XXIX. cikk hosszan és ezt kifejtve tartalmazza a nyelvvédelmet, a közösségi, egyéni nyelvhasználat jogát, településnév-használatot és minden egyebet.

ELNÖK: Kérdés ezzel kapcsolatban? (*Nincs jelentkező.*) Nem merült föl. Kérdezem, ki az, aki támogatja. (*Szavazás.*) 19 igen. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 3 tartózkodás mellett támogattuk.

A 181. indítvány a következő.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Technikai módosítás és egy pontosítás az elején. Annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy az volt a megállapodás, hogy a preambulumban velünk élő nemzetiségek szerepelnek, a normaszövegben pedig Magyarországon élő nemzetiségek, ezt vezeti át. Az „igazságosnak” pedig szerintünk nincs olyan normatív tartalma a „méltányos, visszaélés és részrehajlás nélküli” mellett, ami miatt indokolt lenne ezt itt megjeleníteni, hiszen a jogszabályoknak kell igazságosnak lenniük.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdés nincs. Ki támogatja? (*Szavazás.*) 19 igen. Ki tartózkodott? (*Szavazás.*) 3 tartózkodás mellett támogattuk.

Ezek voltak a kormánypárti javaslatok.

Megérkeztek a Novák Előd képviselő úr és mások által benyújtott javaslatok 182-185. számozás alatt.

A 182. indítvány kapcsán Gaudi-Nagy Tamásnak adom meg a szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm. Ez a módosító javaslat igazából koherenciazavar feloldására irányul, hiszen a 38. cikk nemzeti vagyon megőrzési kötelezettségéből megítélésünk szerint az is fakad, hogy az államnak viszont meg kell tennie mindent annak érdekében, hogy az egyébként visszaszerezhető és nem jogszerűen elidegenített állami vagy nemzeti vagyon is ismét a nemzet rendelkezésébe kerüljön. Tehát erre irányul ez a javaslat, hogy az 1988. január 1-je, illetve jelen alaptörvény hatálybalépése közötti időszakban történt elidegenítések jogszerűségi felülvizsgálatát sarkalatos törvény írja elő. És ahol megállapítható az érvénytelenség, ott pedig az eredeti állapotot helyre kell állítani.

Szeretnénk, ha ezt a javaslatot támogatnák, mert ez fél lába csak a megoldásnak, a fele csak a megoldásnak az, hogy megőrizzük a jelenlegi vagyont; a visszaszerezhető és jogszerűen visszaszerezhető, jogellenesen elidegenített vagyon nemzeti vagyonként való nyilvántartásba vétele szerintem állami kötelezettség, ez ebből fakad.

ELNÖK: Előterjesztő?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatjuk; egy egyszer már elutasított javaslat felmelegítéséről van szó, amiről akkor is lefolytattuk a vitát.

ELNÖK: További felszólalás nincs. Ki támogatja az indítványt? *(Szavazás.)* 3 igen. Ki ellenzi? *(Szavazás.)* 19 nem mellett nem támogattuk. Köszönöm.

A 183. indítvány Staudt Gábor javaslata. Parancsoljon!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Megelőzve Gulyás képviselőtársamat, ez is egy felmelegített javaslat, és mindaddig fel fogjuk melegíteni, amíg valamiféle előrelépést nem látunk az ügyben. Arra irányul, hogy a '89. október 23-át megelőző időszak titkos információgyűjtő tevékenysége és az így keletkezett dokumentumok mindenki számára végre teljeskörűen megismerhetőek legyenek.

ELNÖK: Előterjesztő?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom. A válaszom is ugyanaz, azzal, hogy muszáj megjegyezni, hogy amúgy – és korábban is lefolytattuk ezt a vitát – maximálisan szimpatizálok a javaslattal; úgy tudom, frakcióvezető úr talán még nálam is jobban. Úgyhogy ezt érdemes lenne talán külön jogszabályként előterjeszteni. *(Dr. Staudt Gábor: Meg fogjuk tenni.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ehhez nincs több hozzászólás. Ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki ellenezte? *(Szavazás.)* 19-en; nem támogattuk.

A 184. javaslat következik, Szilágyi György és Dúró Dóra képviselők javaslata. Előterjesztő?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Hozzászólás? Staudt Gábor!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Az előzőekben elmondottakat szeretném még egyszer megerősíteni; illetve Gulyás képviselőtársamtól akkor legalább egy tartózkodást elvártam volna az előző szavazásnál, ha már egyet tudott érteni vele, csak egyéb törvényben látná szívesebben. Itt szintén és legfőképpen egyfajta lusztrációs törvény beemeléséről lenne szó; ezt már megtették oly sokan a környező keleti blokk országokban, mi se maradjunk le ebben a harcban.

Köszönöm.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): S ezt még azzal is kiegészíteném, hogy a Nemzeti hitvallás nagyon helyesen arra utal, hogy egy zsarnoki uralom alapjaként jelöli meg a '49. évi kommunista alkotmányt, amely felismerés nyilván abból az egyébként sajnos

szomorú tényből fakad, hogy tényleg olyan módon irányították az országot, ami önkényuralmi rendszernek tekinthető, és mindazok, akik ennek az önkényuralmi rendszernek vezető tisztségviselői voltak, a mai napig nincsenek eltöltve attól, hogy ezt a tevékenységüket folytassák. Lehet, hogy most adott esetben már nem olyan logika alapján működnének, de úgy gondoljuk, mindenképpen kivetendők az államirányítás lehetőségéből. Ezt szolgálja ez a javaslat, és ez koherenciában van a Nemzeti hitvallásnak ezen helyesen kinyilvánított kijelentésével, mely szerint a '49. évi alkotmány egy zsarnoki rendszer alapját jelentette.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászólás? Gulyás Gergely!

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Ugye, itt arra a kérdésre kellett választ adni, hogy az alkotmányban szerintem helyes-e ezt látni vagy sem. De bizonyos tekintetben elfogadom a kritikát, és a most következőnél tartózkodni fogok; kérem, hogy ezt bizonyos tekintetben visszamenőlegesen is értelmezzék. *(Dr. Staudt Gábor: Legalább ennyit elértünk.)*

ELNÖK: Turi-Kovács Béla!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Azon kívül, hogy magam is tartózkodni fogok, én azt gondolom, az lenne a megnyugtató, ha abban legalább egyetértenénk, hogy a sarkalatos törvényeknél ezt elő kell szedni. És ott, a sarkalatos törvényeknél, lehet, hogy ennél kicsit pontosabban, hiszen egy alkotmányban csak nagyon feszesen lehet valamit meghatározni, szükség lenne arra, hogy ebben a tekintetben történjen valami határozott előrelépés. *(Dr. Staudt Gábor: Köszönjük.)*

ELNÖK: Köszönöm. Szavazhatunk, ugye? Ki az, aki tehát támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 3 igen. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 19-en, köszönöm szépen. *(Dr. Staudt Gábor: Fantasztikus eredményt értünk el.)*

Az utolsó, 185. javaslat következik – mentelmi jog, Novák Előd és Gyüre Csaba javaslata. Staudt Gábor, parancsoljon!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Gyakorlatilag a mentelmi jog eltörlésére irányul a módosító javaslat. A leírtak alapján Gyüre képviselőtársam nyilvánvalóan ezt szándékozta kivenni az alaptörvényből. Köszönöm.

ELNÖK: Rubovszky elnök úr!

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP): Köszönöm szépen. Csupáncsak megjegyzésként: a plenáris ülésen is elmondtam ötször, elmondom hatodszorra is, hogy Magyarországon több mint hatezer embernek van mentelmi joga, és ebből 385 az országgyűlési képviselő. És azt a butaságot látni pont egy országgyűlési képviselő tollából, hogy „mindenki, kivéve az országgyűlési képviselőt”, ez több mint lealázó.

Köszönöm.

ELNÖK: Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): A mentelmi jog mintegy 250 éve az alkotmányos államokban a parlament integritását védő jog. Ha kivesszük, akkor romboljuk a képviseleti demokráciát.

Más kérdés az, hogy a mentelmi jog kapcsán folytatott parlamenti gyakorlat – itt, Magyarországon is – joggal vált ki bírálatot, és lehet azon gondolkodni, hogy a mentelmi

jogra vonatkozó szabályozás tegye világosabbá azt, hogy milyen esetekben teheti meg azt a parlament, hogy közvádas megkereséseknél elutasítsa a kérelem teljesítését. Ezt lehetne szabályozni. De a mentelmi jognak ab ovo való megszüntetése az alkotmányos állam működése felszámolásának egy jelentős lépését jelentené.

ELNÖK: Turi-Kovács képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Az eltelt hosszú időszak alatt soha nem volt mentelmi ügyem, ennek ellenére a következőt tudom mondani. Az a történelmi tapasztalat, amely éppen minket, magyarokat ért az elmúlt időszakban, indokolja és szükségessé teszi, hogy legyen egyfajta védelem a törvényesen megválasztott képviselő részére. Itt rengeteg szó esik arról, hogy miféle veszélyek rejtőznek időnként az állami lépések mögött. Ha a képviselőnek semmilyen védettsége nincs, akkor úgy gondolom, az önálló megnyilvánulásai is korlátozottak lehetnek.

Tehát én azt gondolom, Salamon László képviselő úrnak abban van teljesen igaza, hogy átszabni lehet, de nem megszüntetni.

ELNÖK: Gulyás Gergely?

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Egyrészt előterjesztőként nem támogatom. Másrészt pedig szeretném azt jelezni, hogy az én ismereteim szerint még a Jobbik frakciójában, sőt az alkotmányügyi bizottságba delegált tagjai között is ülnek olyanok, akiknek a mentelmi joggal kapcsolatosan esetlegesen különvéleménye van, és nem követik azt a közjogi populizmust, amit a saját pártjuk e tekintetben művel és csúcsra fejlesztett. *(Derültség.)* Gaudi képviselő úrra szeretnék utalni, akinek még tudományos véleménye is van.

Azt tehát csak szeretném a jövőben kérni, hogy amikor a jobbikos képviselők mentelmi jogáról szavaz az Országgyűlés, akkor a képviselőknek lehetősége van felszólalni, és miközben a frakció soha nem szavazza meg a mentelmi jogot, a képviselő nem teszi meg azt, hogy fölálljon és kérje meg az Országgyűlést, hogy legyen kedves nem fenntartani a mentelmi jogát, mert utána azért mindenki örömmel elfogadja ezt, és nem tiltakozik akkor az a képviselő, aki ebbe a helyzetbe került, ami egyébként a mentelmi jog lényege. Tehát mi tiszteletben tartjuk azt, hogy a Jobbik nem hagyja ki a lehetőséget, hogy az alkotmányos populizmust használja, de ez a javaslat tényleg szakmailag értékelhetetlen. Ezért elviekben is a végtelenségig nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. Ki az, aki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 3-an, igen. *(Derültség.)* Ki az, aki ellenezte? *(Szavazás.)* 19-en. Köszönöm szépen.

Tisztelt Bizottság! Egy hosszú szakasz végére értünk, a bizottsági munkánknak ez a része, amely az alkotmányhoz fűződött, befejeződött. Csak szavazási malőr miatt lehetséges... – de nem látok ilyet.

Ami a jövő hetet illeti, semmit nem tudunk, mert csütörtökön kerül sor először házbizottsági ülésre hetek óta, a jövő heti munkánkat ez fogja meghatározni. Az biztos, hogy legkorábban kedden lesz, ha lesz, ülésünk, hiszen hétfőn ünnep van.

Mindenkinek megköszönöm még egyszer ezt az intenzív, tényleg sok időt és energiát felemésztő bizottsági munkát, amely most már harmadik hónapja folyik, meg az előzményeket is beleértve sok hónapja. Ezt követően visszatérünk majd a bizottsági munka rendes kerékvágásába.

Mindenkinek nagyon boldog és kegyelemteljes húsvéti ünnepeket kívánok, és addig is minden jót!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 37 perc)

Dr. Balsai István
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea